

**LANDSTINGETS
OMBUDSMANDS
BERETNING
FOR 2004**

21. Pligter, sanktioner og afskedigelse

1. Ulovlige vilkår om tilbagekaldelse af klage til Ombudsmanden. Aftale om afskedigelse. Utilstrækkelig sagsoplysning.

K Kommune afskedigede tjenestemanden A i form af en fratrædelsesaftale med A.

Ombudsmanden kritiserede, at K Kommune havde afskediget A uden at undersøge, om afskedigelsen kunne besluttes uden afholdelse af tjenstligt forhør.

Ombudsmanden fandt videre, at partshøringspligten ikke var iagttaget.

Ombudsmanden fandt det herudover uheldigt, at kommunen lod det indgå som et vilkår i afskedigelsesbeslutningen, at A afstod fra at sagsøge K Kommune og at klage til Ombudsmanden. (J. nr. 11.73.21.01/088-00)

A, som var tjenstemandsansat som boligchef i K Kommune, overgik den 1. januar 1995 til ansættelse som administrativ leder af A/S Boligselskabet INI's filial i K.

Ansættelsen ved boligselskabet skete i medfør af landstingsforordning nr. 12 af 28. oktober 1993 om etablering af et boligselskab § 11, jf. § 9, således at A også efter ansættelsen ved boligselskabet opretholdt sin ansættelse som tjenestemand i kommunen.

Den 8. august 2000 underskrev A og den 21. august 2000 underskrev kommunen et dokument benævnt "fratrædelsesaftale", og det hedder heri blandt andet:

”§ 9. Særlige forhold

Nærværende fratrædelsesaftale indgås til fuld og endelig afgørelse af ethvert krav mellem parterne. A og hans faglige organisation ... erklærer samtidig ved underskrivelsen på nærværende fratrædelsesaftale at den udtaleret der tilkommer A og hans faglige organisation i henhold til Sagsbehandlingsloven og Tjenestemandsloven anses for givet i forhandlingsforløbet. Der vil derfor ikke være yderligere udtaleret i forbindelse med sagens afgørelse, ligesom A og hans faglige organisation i enhver henseende erklærer, at alle forvaltningsretlige og tjenestemandsretlige regler er overholdt i forbindelse med nærværende fratrædelsesaftale, og at man afstår fra at klage over eller sagsøge Kommunen eller Boligselskabet på grundlag af eventuelle påståede forvaltnings- eller tjenestemandsretlige lovbrud. A tilbagekalder umiddelbart efter nærværende aftales underskrivelse den/de af ham indgivne klage/klager til Landstingets Ombudsmand.”

A tilbagekaldte herefter i brev 5. september 2000 den klage, som han tidligere havde indgivet til mig over, at A/S Boligselskabet INI havde bortvist ham fra stillingen som administrativ leder.

Jeg meddelte i brev af 25. september 2000 kommunen, at jeg havde besluttet af egen drift, jf. ombudsmandslovens § 6, stk. 5, at undersøge den citerede del af ”fratrædelsesaftalen”.

Sagen havde følgende baggrund:

Af et af A den 14. marts 2000 udarbejdet mødereferat fremgår det, at A efter et møde i boligselskabet den 13. marts 2000 blev fritaget for tjeneste. Det fremgår af referatet:

”... indledte med, at han, på direktionens vegne, skulle meddele, at man, på grundlag af filialens (undertegnede) håndtering af boligsikringssagen med K Kommune, havde besluttet, at der skulle opstartes en tjenestemandssag mod undertegnede, med afskedigelse til følge. ... meddelte endvidere, at der ligeledes var besluttet, at han skulle foreholde mig, at jeg var fritaget for tjeneste, hvilket ville sige, at jeg skulle rydde mit skrivebort for private ejendele og efterfølgende aflevere nøglen til ham.

Efterfølgende blev jeg tilbudt at overveje tingene således, at jeg kunne vælge selv at opsiges min stilling som tjenestemand, hvilket herefter ville standse Boligselskabets initiativ til sagens videre forløb.

Jeg protesterede straks imod ”fritagelsen for tjenesten” med begrundelse i, at der på ingen måde forelå nogen form for kriminel eller anden strafbar anklage imod mig med karakter i, at en bortvisning, kunne være berettiget. Jeg pointerede, at sagen, for andre, som ikke kendte til sammenhængen, kunne opfattes som om at jeg havde begået en strafbar handling, med bortvisning til følge, hvilket jeg på ingen måde kunne acceptere. Jeg gjorde opmærksom på, at jeg opfattede Boligselskabets sanktion mod mig var ærekrænkende, hvilket jeg ikke kunne godtage. ... svarede, at det var min udledning, hvilket han ikke kunne gøre noget ved, idet han havde fået besked af ledelsen på at takle sagen som han havde gjort.

Under samtalen gjorde jeg opmærksom på, at jeg ikke var enig i, at behandlingen af boligsikringssagen ikke ene og alle kunne komme mig til last, der måtte være andre ansatte, som lige så godt kunne inddrages. Hertil ingen kommentarer fra ...

Det skal nævnes, at ... under hele samtalens forløb overhovedet ingen kommentarer havde, hvilket jeg finder bemærkelsesværdigt, idet samtlige (eller i hvert fald de fleste) henvendelser fra Hovedkontoret omkring sagen var tilgået ham med undertegnede som ccadresse. Jeg skal i dette sammenhæng indføje, at jeg, ved henvendelser og forhandling med kommunen omkring sagen, altid havde været alene. ... har aldrig interesseret sig for sagen.”

A skrev den 15. marts 2000 til boligselskabet:

”Idet jeg henviser til vort møde den 13.d.s. vedr. min fremtidige status, som tjenestemand ved A/S Boligselskabet INI, skal jeg hermed gentage, at jeg finder Selskabets sanktion mod mig aldeles uacceptabel. Jeg protesterede mod den fremgangs-metode sagen var anlagt på, og især at, du på ledelsens vegne var blevet pålagt at meddele mig, at jeg med øjeblikkelig virkning var beordret tjenestefrihed. Du beordrede mig til at rydde mit skrivebord for private ejendele, aflevere nøglen og forlade kontoret. Efter forgæves at gøre dig begribeligt, at der ikke, jfr. sagens karakter var grundlag for en bortvisning (din udlæggelse ”beordret tjenestefri”) protesterede jeg yderligere, og fremførte, at det meget hurtigt, i vort lille samfund, ville blive dannet rygter om, at der var et eller andet, som ikke stemte om min person. - Hvordan kan det være, at A Ikke længere er på arbejde. Jeg kunne fornemme en smule usikkerhed

i din attitude, men du fastholdt dit krav, med ordene "der ikke noget at ændre, og tingene bliver, som jeg siger"

Du har fuldført din mission. Jeg parerede ordre.

Da jeg er en naturlig del i den sag, som du meddelte mig vil blive anlagt, vil jeg påberåbe mig ret til, i.f.b. med min stilling og ansvar, at komme i besiddelse af kopi af de for mig, relevante dokumenter og skrivelser omkring div. sagsbehandlinger mv. som forefindes på filialkontoret.

Jeg skal derfor anmode om tilladelse til, under streng overvågning at tage fotokopi, af hvad jeg finder anvendelig, til brug for den kommende tjenestemandssag mod mig.

Jeg vil foreslå at kopierne, af de dokumenter, som jeg har behov for, attesteres af forretningsføreren, som lovligt udleveret, til brug for min sag.

Jeg skal anmode dig om, at attestere, at du på Selskabets vegne giver mig bemyndigelse til at indhente, de for mig relevante og nødvendige kopier af dokumenter mv. for den kommende tjenestemandssag."

Boligselskabet skrev den 27. marts 2000 til A:

"A/S Boligselskabet INI har truffet beslutning om, at man er i medfør af § 30 i landstingslov nr. 5 af 14.05.1990 om Grønlands Hjemmestyre og Kommunernes tjenestemænd i Grønland jfr. landstingsforordning nr. 12 af 28.10.1993 kap. 4, § 11 om etablering af et boligselskab, er sindet at afskedige dig fra din stilling som administrativ leder ved A/S Boligselskabets INIs filialkontor i K, og at man såfremt denne beslutning eventuelt effektueres er sindet at anmode K Kommune om enten at gennemføre afskedigelsen eller at genetablere dit ansættelsesforhold ved K Kommune.

Boligselskabets tidligere trufne beslutning om at fritage dig for tjeneste indtil videre bekræftes og står fortsat ved magt således, at tjenestefriheden har fået virkning fra den 13.03.2000.

Baggrunden for Boligselskabets beslutning skyldes utilfredshed med din embedsførelse. Denne utilfredshed bunder i det væsentligste i to forhold, nemlig dels i samarbejdsvanskeligheder med det øvrige personale i afdelingen, og dels manglende egenhed samt fejl i udførelsen af de dig pålagte arbejdsopgaver.

I stillingsbeskrivelse af december 1998 er det - noget overflødigt - anført, at varetagelse af funktionen sker i samarbejde med filialens medarbejdere og hovedkontorets stabsfunktioner. Det er Boligselskabets opfattelse, at du på trods af dette ikke formår at samarbejde på en behagelig og kollegial måde i forhold til det dig underordnede personale, men at din fremfærd tværtimod i det daglige er ubehagelig og lidet inspirerende for medarbejderne, ligesom du angiveligt ikke formår at instruere personalet på en relevant og imødekommende måde, men generelt forholder dig negativt og i mange tilfælde uhøfligt overfor kollegaerne.

Som eksempler på Boligselskabets utilfredshed med kvaliteten af de udførte arbejdsopgaver kan her blot henvises til sagen vedrørende bolig-/børnetilskud, hvor du - skønt rykket herfor gennem flere år - først i november 1999 efter fornyet rykning fra administrationschefen fremfandt den nødvendige dokumentation i filialkontorets egne sagsmapper. Din manglende opfølgning på denne sag indebar dels, at forholdet til K Kommune blev belastet af sagen, og dels at Boligselskabet fik påført et rentetab i forhold til det hidtil ubetalte beløb på kr. 1.650.000,00.

Som et yderligere eksempel kan nævnes sagen vedrørende retsstridig fremleje til ... vedrørende boligen ... i K, med det resultat at tidspunktet indtil nyt lejemål med ny lejer kunne indgås blev udskudt til skade for den person, der stod på ventelisten.

Boligselskabet ser med betydelig alvor på, at det regelsæt, der i betydelig grad er undergivet borgernes og de offentlige myndigheders bevågenhed, administreres i nøje overensstemmelse med reglerne.

Boligselskabet undersøger for tiden, om der er mulighed for at tilbyde dig alternativ ansættelse i en anden stilling, men vurderer umiddelbart ikke mulighederne herfor som gode. Boligselskabet skal derfor forespørge dig om, hvorvidt det kunne have din interesse, at modtage ansættelse i en anden trinlavere stilling, hvorved bemærkes, at Boligselskabet ikke agter at undersøge mulighederne herfor, medmindre man modtager din positive tilkendegivelse herfor.

Der kan, om ønskeligt, efterfølgende fremsendes en mere uddybende redegørelse for det påtænkte afskedigelsesgrundlag, hvorved bemærkes, at Boligselskabet har lagt vægt på så hurtigt som muligt at kommunikere Boligselskabets beslutning videre til dig.

I medfør af tjenestemandenslovens § 32 stk. 1 er en kopi af denne skrivelse tilsendt Tjenestemænds og overenskomstansattes Centralorganisation i Grønland med henblik på at give din organisation adgang til at udtale sig.

I henhold til samme bestemmelse meddeles dig herved adgang til at fremkomme med en udtalelse både om den tidligere besluttede tjenestefritagelse, hvis begrundelse er at søge i de ovennævnte forhold, samt om nærværende skrivelse, hvorved bemærkes, at Boligselskabet venligst skal udbede sig din og din organisations eventuelle udtalelser, så betids at udtalelserne er kommet frem til Boligselskabet senest onsdag den 18.04.2000.

Såfremt afskedigelsen iværksættes, vil der forinden blive indhentet en udtalelse fra den pensionsbevilgende myndighed om dit krav på pension, jfr. tjenestemandenslovens § 32 stk. 3.”

Ved brev af 31. marts 2000 anmodede A boligselskabet om en uddybende begrundelse.

Ved brev af 17. april 2000 rykkede A boligselskabet for et svar på brevet af 31. marts 2000.

I brev af samme dag svarede boligselskabet A således:

”Under henvisning til Din skrivelse af 30. marts 2000 og i fortsættelse af boligselskabets skrivelse af 27. marts 2000, skal boligselskabet fremkomme med en uddybning af den mod Dig rejste kritik.

1) Bolig/børnetilskud.

I Din egenskab af tidligere leder af K Kommunes boligkontor, forestod Du overflytningen af kommunens sager og arkivalier til boligselskabet den 1. januar 1995.

Administrationen af bolig/børnetilskud har siden boligselskabets start ligget hos det enkelte filialkontor. Opgaven har således også hele tiden ligget hos filialkontoret i K.

Uanset Du selv deltog i flytningen og burde have været bekendt med materialets placering - det har været savnet siden starten af 1995 - blev materialet først fundet af Dig efter udtrykkeligt pålæg fra ... om at få alt arkivmateriale igen. Materialet befandt sig øjensynligt i beboermapperne og ikke i to særskilte ringbind, som formodet af Dig. Materialet var således tilgængeligt på filialkontoret.

Sagen har givet anledning til ikke ubetydeligt ekstraarbejde, møder med kommunen o.s.v., jf. Din egen redegørelse af 18. januar 2000 og bestemt ikke været fremmende for boligselskabets image og forhold til K Kommune.

...s pålæg burde have været overflødig, idet Du selv burde have udfoldet de nødvendige relevante bestræbelser på kontoret, før alle mulige andre interne som eksterne var blevet ulejliget med sagen. Der henvises i øvrigt til Din egen redegørelse af 18. januar 2000.

2) Samarbejde med personalet.

På et personalemøde afholdt den 26. november 1999, hvor Du på grund af ferie desværre ikke kunne deltage, gav en flerhed af personalet udtryk for utryghed og utilfredshed som følge af

- a) råbende adfærd under kommunikation af ordrer,
- b) højlydte irettesættelser under tilstedeværelse af kunder, og
- c) langvarige daglige fravær uden oplysning om grund og længde.

Det er ledelsens vurdering af risikoen for afgang af medarbejdere forøges, med mindre der skabes en løsning på samarbejdsproblemerne.

Den her citerede kritik, som nødvendigvis af hensyn til eventuelt kommende samarbejde må være anonym, vil kunne bekræftes overfor en organisationsrepræsentant, ligesom udtalelserne må antages at være vidnefaste.

Både Du og Din organisation kan fremkomme med en udtalelse både om denne skrivelse og den tidligere af 27. marts 2000, idet udtalelserne må være boligselskabet i hænde senest den 25. april 2000.”

Boligselskabet skrev den 26. maj 2000 til A:

”I fortsættelse af tidligere korrespondance, senest boligselskabets skrivelse af 17. april 2000, skal boligselskabet under henvisning til din skrivelse af 17. april 2000 samt dine e-mails af 19. og 22. april 2000 bemærke, at man fra boligselskabets side anser sagen for tilstrækkelig belyst til at du kan fremkomme med eventuelle udtalelser til boligselskabets skrivelser. ... har i skrivelse af 1. maj 2000 særligt efterlyst mødereferater vedrørende samarbejdsvanskeligheder med personalet. Jeg henviser i den forbindelse til ...s e-mail til dig af 4. december 1999, hvor han anmodede dig om at afholde et møde med personalet samt at udarbejde et mødereferat i den anledning. Som bekendt blev mødet ikke afholdt/afholdt du ikke mødet. Derimod har personalet i en fællesskrivelse af 23. marts 2000, der efter omstændighederne vedlægges i kopi, opsummeret kritikken mod dig.

Herefter skal boligselskabet udbede sig dine og ...s eventuelle bemærkninger til de tidligere fremsendte skrivelser, samt nærværende skrivelse med bilag, således at eventuelle bemærkninger skal være kommet frem til boligselskabet senest den 8. juni 2000, idet du i modsat fald må forvente, at sagen herefter vil blive overgivet til K Kommune til videre foranstaltning uden din og din forenings udtalelser.

Denne skrivelse er tillige tilsendt ..., jf. vedlagte kopi af skrivelse til foreningen.”

Personalets brev af 23. marts 2000 er sålydende:

”K 23.03.2000

A råber op og overfuser personalet, mens der er kunder til stede.

A bagtaler personalet ude i byen, og fortæller at han selv må tage sig af alt. A motiver aldrig, men skælder ud.

A forklarer aldrig arbejdsgangen.

A lærer os aldrig arbejdsrutiner.

A mister besindelsen hvis han modtager kritik.

A har ingen forståelse for EDB. Kritiser systemet og overlader problemerne til personalet. A har ingen forståelse for overordnet styrelse og uddelegering.

A skælder meget ud og roser aldrig.

... har lært sig selv alt vedrørende boligsstøtte og selvbyggere, A kender intet til systemet. ... er udelukkende sat ind i arbejdsrutine af kollegaerne.

Når A blev konfronteret med nedbrud, lukning eller fejl med EDB systemet var det altid: De skulle bare have hørt på ham og købt noget andet. A var med på EDB kursus, men kunne alligevel ikke lære stoffet videre, hvorfor ... tog over. A gjorde forskel på folk.

Da A havde kørekort var han hver dag væk fra kontoret i længere perioder uden grund og uden besked. A blev rasende hvis man morede sig eller grinede.

Når A var presset/stresset lad han det gå ud over personalet.

Da ... skulle fyres, planlagde A det så han ikke skulle konfronteres, han tog på ferie. A viser ingen interesse i at lære de nye systemer at kende, overlader problemerne til anden. A kunne få personalet til at græde på grund af sin adfærd.

A giver ikke lyst til at gå på arbejdet.

Man føler sig utryk ved at arbejde med A.

A handler impulsivt uden overblik.

Underskrevet af følgende personale

...“

A skrev den 27. maj 2000 til boligselskabet:

”Under henvisning til mailfremsendte brev nr. 1838 af 26. maj

2000 vedr. mit ansættelsesforhold ved filialkontor K, skal jeg herved anmode om at få kopi af følgende skrivelser tilsendt, det drejer sig om:

Mail af 4. dec. 1999 fra ... til undertegnede vedr. bl.a. personalemøde m.v. - der kan muligvis være 2 stk.

Erindringsskrivelse til personalet vedr. forslag til dagsorden for personalemøde sendt cc. til ... til orientering samt ...s retursvar til undertegnede.

...s mail af 22. november 1999 til ... vedr. afskedigelse af ...

Min skrivelse til ... vedr. forlængelse af fremlejålet ..., kopien er arkiveret i beboermappen ...

Endvidere skal jeg udbede mig en skriftlig redegørelse omkring begrundelsen, for at jeg ikke, i lighed med selskabets og filialens øvrige ansatte, af forretningsføreren, er blevet indkaldt til medarbejdersamtale.

Henvissende til Selskabets skrivelse nr. 1211 af 28. marts 2000 fremførte passus i 1. afsnit 3. linje ”er sindet at afskedige dig fra din stilling som administrativ leder ved A/S Boligselskabet INIS filialkontor i K, og at man såfremt denne beslutning eventuelt effektueres er sindet at anmode K Kommune om enten at gennemføre afskedigelsen eller genetablere dit ansættelsesforhold ved K Kommune” skal jeg anmode om en skriftlig tilkendegivelse af, hvorvidt Selskabet har truffet denne beslutning, og i givet fald, begrundelsen hvorfor, at dette ikke er blevet tilkendegivet overfor mig.

Da Selskabet har sat datoen 8. Juni 2000 som frist for min og min organisations tilbagemelding bedes ovennævnte bilag m.v. tilsendt mig og ... senest den 30. maj 2000. I modsat fald vil det nok være tvivlsomt, om vi kan nå at svare inden den nævnte dato.”

Boligselskabet svarede den 30. maj 2000 A således:

”Under henvisning til dit brev af 27.05.00 og din e-mail af samme dato fremsendes følgende:

Ad 1)

To stk. e-mails af 04.12.99 begge fra ... til dig.

Ad 2)

Udateret kladde til dagsorden til møde udarbejdet af dig, erindringskrivelse i form af e-mail af 19.01.00 fra dig vedrørende personalemøde, e-mail af 19.01.00 fra ... til dig.

Ad 3)

Er ikke vedlagt. På det foreliggende grundlag anser jeg mig ikke berettiget til at udlevere dokumenter vedrørende en anden medarbejders personalesag.

Ad 4)

Skrivelse af 02.02.00 til ... vedlægges i kopi.

Med hensyn til begrundelse henvises til tidligere fremsendte skrivelser, særligt for så vidt angår eventuel medarbejdersamtale bemærkes, at man konkret har skønnet, at dette ikke har været fornødent.

Der er ikke truffet endelig beslutning om afskedigelse, jfr. "at man er sindet". Dit høringssvar afventes fortsat, jfr. skrivelse af 26.05.00 til dig.

Kopi af denne skrivelse med bilag er tilsendt ..."

A afgav den 4. juni 2000 en udtalelse til boligselskabet om den påtænkte afskedigelse. I denne udtalelse bestred A grundlaget for den påtænkte afskedigelse.

Den 30. juni 2000 skrev boligselskabet til A:

"Boligselskabet har modtaget dit høringssvar af 4. juni 2000 i anledning af Boligselskabets sindetskrivelse af 27. marts 2000 og senere skrivelser af 17. april 2000, 26. maj 2000 og 30. maj 2000.

Indledningsvis bemærkes, at du ikke som anført er bortvist fra filialkontoret, men at du er blevet fritaget for tjeneste med henblik på at søge det belyst gennem høring af dig, om Boligselskabet burde indlede afskedigelsessag. Fra Boligselskabets side har man skønnet, at afskedigelsessag burde indledes, jfr. således skrivelse af 27. marts 2000.

Til dine svar i øvrigt har Boligselskabet følgende bemærkninger:

Bolig- og børnetilskud.

Man har noteret sig dine synspunkter. Det har dog ikke ændret ved det forhold, at du er blevet anmodet om at fremfinde relevant dokumentation og dette ikke er lykkedes for dig før udtrykkelig pålæg forelå fra ... Dokumentationen blev som bekendt fundet af dig efter gennemgang af beboermapperne. Det er opfattelsen fra selskabets side, at sagen sorterede under dit ansvarsområde, og at det i hvert fald var dit ansvar, at materialet var tilgængeligt. Dette ansvar finder man ikke, at du kan fritage dig for ved at pålægge dine medarbejdere at finde materialet frem. Når dette i øvrigt ikke lykkedes, måtte det være dig selv, der effektivt tog fat på opgaven, hvilket skete alt for sent.

Vedrørende fremlejemål.

Den fremførte kritik fastholdes. Du var ikke beføjet til at fremleje udover fristerne i strid med gældende regler. Det fritager ikke dispositionens karakter af brud på gældende regler, at du anså dispositionen for hensigtsmæssig i forhold til eventuelle udlejningsvanskeligheder, og at du bad ... om at ytre sig. Boligselskabet har noteret sig, at du i andre sammenhæng, jfr. dit pkt. 3 lægger vægt på at følge afstukne regler.

Vedrørende råbende adfærd m.v. overfor personalet

Det kan medgives dig, at det ville have været hensigtsmæssigt om et personalemøde med din deltagelse var blevet afholdt. Som følge af ferie kunne du ikke deltage

i november 1999 og som følge af ...s ferie kunne personalemøde ikke gennemføres, idet ... bl.a. på grundlag af dit udkast til dagsorden skønnede, at personalemøde uden chefdeltagelse ville gøre mere skade end gavn. Personalets opsummering af kritikpunkter, der er dateret 23. marts er reelt fremkommet tidligere, men personalet har været, tilbageholdende med at afgive underskrifter, idet man har frygtet, at noget sådant ville kunne medføre en yderligere forværrelse af samarbejdet med dig.

For så vidt angår spørgsmålet om medarbejdersamtale er forholdet det, at medarbejdersamtaler afholdes, hvis det skønnes, at der er et formål hermed, derunder at samtalen skønnes at ville føre til en ændret adfærd fra medarbejderens side, hvis temaet er et klagepunkt. Når det er skønnet, jfr. skrivelse af 30. maj 2000, at dette ikke har været fornødent, skyldes det, bl.a. det forhold, at ... ikke har fundet, at tidligere afholdte samtaler med dig har ført til ændret adfærd. Man har således ikke tiltro til, at du vil ændre adfærd i forhold til personalet. Boligselskabet finder således ikke, at afholdelse af medarbejdersamtale i alle tilfælde er fornødent forud for beslutning om eventuel afskedigelse.

I relation til personalet er det Boligselskabets opfattelse, at vanskelighederne i forhold til personalet skyldes dine forhold, derunder i særdeleshed din adfærd overfor personalet. Såfremt afskedigelse gennemføres finder boligselskabet, at bevis herfor vil kunne føres gennem afhøringer af ... og personalet din afdeling, derunder underskriverne af klagepunktlisten af 23. marts 2000.

For så vidt angår eventuelle fratrædelsesordninger har sådanne været sonderet gennem ..., jfr. ...s skrivelse af 30. maj 2000 til Boligselskabet. Man har noteret sig, at du vil søge anden vejledning i sagen, men Boligselskabet ser sig af formelle årsager nødsaget til at tilstille ... kopier af korrespondance i sagen.

I skrivelse af 27. marts blev du forespurgt, om omplacering eller eventuelt tiltrædelse af en stilling på et trinlavere niveau måtte have din interesse. Du ses ikke at have reageret herpå.

Man har fra ...s side overvejet, hvilke alternative muligheder man fra selskabets side kunne tilbyde dig med henblik på at undgå afskedigelse. Det ligger fast, at fortsat ansættelse ved filialkontoret ikke vil kunne opretholdes pga. af de nævnte samarbejdsvanskeligheder.

Selskabet kan til gengæld tilbyde dig fortsat ansættelse ved hovedkontoret i Sisi-miut. Man vil her i samarbejde med dig oprette en særlig stilling, der vil blive tilrettelagt således, at dine evner og erfaringer vil kunne komme til udfoldelse. Hvis en drøftelse herom har din interesse, anmodes du om snarest at kontakte ... med henblik på afholdelse af et møde, hvor tilrettelæggelse af stillingen og dens indhold vil kunne planlægges. Fra ledelsens side lægger man således vægt på, at en sådan løsning vil være til gavn både for dig og selskabet.

Har den førnævnte løsning imidlertid ikke din interesse, finder man fra boligselskabets side, at sagen herefter er tilstrækkelig belyst til, at Boligselskabet kan træffe afgørelse i sagen. Man vil i så fald beslutte, at anmode kommunalbestyrelsen i K Kommune om at afskedige dig diskretionært med varsel efter tjenestemandsløven. Begrundelsen, herfor vil være samarbejdsvanskeligheder for hvilke man skønner, at du bærer hovedansvaret og at virkningerne af disse samarbejdsvanskeligheder har haft betydelig negativ indflydelse på udførelsen af opgaverne på filialkontoret. Man har ikke fundet det muligt løse problemerne med mindre vidtgående skridt, således har det vist sig ikke at være muligt at omplacere dig, ligesom det i så fald må konstateres, at du ikke har ønsket at indgå i dialog med selskabet om en særligt til dig oprettet stilling.

Endvidere vil begrundelsen være fejl i udførelsen af arbejdsopgaverne, jfr. sagerne om bolig- og børnetilskud og fremleje i strid med gældende regler.

Du har i skrivelse af 15.03.00 rejst spørgsmålet om adgang til Boligselskabets sagsakter. Såvidt Boligselskabet er bekendt med, er du allerede i besiddelse af alle relevante akter vedrørende dit eget ansættelsesforhold. Adgang til boligselskabets øvrige akter ses der ikke at være grundlag til give dig. Såfremt du imidlertid meddeler ..., hvilke akter eller sager du ønsker at få indsigt i, vil man snarest tage stilling til, om din begæring kan efterkommes og med dig træffe aftale om et tidspunkt hvor aktindsigten kan gennemføres.

Henvendelse til ... vedrørende stillingen i Sisimiut må ske snarest og senest torsdag den 06.07.00.”

Kopi af denne skrivelse er tilsendt ...”

A meddelte ved e-mail sendt den 3. juli 2000 til boligselskabet, at han ikke kunne overholde den af selskabet fastsatte svarfrist den 6. juli 2000 for accept af en anden stilling.

Der afholdtes den 5. juli 2000 et møde i boligselskabet, hvori deltog A og ... Det hedder i det af boligselskabet udfærdigede referat fra mødet:

”... indledte mødet med henvisning til tilbud af 30/6-00 vedr. forflyttelse til Hovedkontoret i Sisimiut og uddybende indholdet af den tilbudte stilling.

Det er en ny stilling som vil være en central debitorfunktion og en stabsfunktion direkte under Administrationschefen med varetagelse af debitormassen på lejeområdet og BS-området for hele Boligselskabet INI.

... oplyste A, at han havde frist til fredag den 14. juli 2000 kl. 12.00 for besvarelse af skrivelserne.

A spurgte til ansættelsesforhold og charge, og blev oplyst at der i.f.m. forflyttelsen ikke vil ske ændringer i lønnen og bolig anvises i.h.t. gældende regler efter familiestørrelse.

A havde derudover ingen spørgsmål vedr. den tilbudte stilling.

... informerede A at man så alvorligt på episoden den 30/6-00, hvor ... forgæves forsøgte at aflevere et brev fra A/S Boligselskabet INI til A.

A afleverede kopi af mail til ..., som A havde mailet til ...

Det blev aftalt, at fil med mødereferat indeholdende beskrivelse af stillingstilbud bliver mailet til A i morgen torsdag den 06. juli 2000.

... afleverede brev til A, og A blev bedt om at kvittere for modtagelsen og ikke indholdet.

A kvitterede herefter for modtagelsen af brevet. Og blev oplyst at ... samtidig modtager kopi af brevet.

A oplyste, at der sandsynligvis var sendt en skrivelse fra hans advokat, men ... kunne oplyse, at A/S Boligselskabet INI p.t. ingenting har modtaget.”

Den 19. juli 2000 meddelte A ved e-mail til boligselskabet, at han ikke så sig i stand til at tiltræde en stilling ved selskabets hovedkontor i Sisimiut.

Boligselskabet skrev den 20. juli 2000 til A:

”I fortsættelse af Boligselskabets skrivelse af 29. juni 00 til Dig, afholdt møde her i Sisimiut vedr. drøftelse af eventuel omplacering, samt under henvisning til Din mail af 19. juli 00, hvori Du meddeler, at Du ikke kan tiltræde stilling her i Sisimiut meddeles,

- at Boligselskabet under de i skrivelse af 29. juni 00 meddelte begrundelser d.d. har anmodet K Kommune om at afskedige Dig diskretionært med varsel efter tjenestemandsløven

- at Boligselskabet endvidere dags dato har anmodet kommunen om at indhente udtalelse fra pensionsmyndigheden om Din pensionsretlige stilling, jfr. tjenestemandsløvens § 32.

Den trufne beslutning beror tillige på, at Du ikke har reageret på Boligselskabets opfordring til evt. drøftelse af evt. tiltrædelse af en stilling på et trinlavere niveau, ligesom Du heller ikke har kunnet antage et tilbud om evt. at tiltræde en særlig oprettet lederstilling i Sisimiut, jævnfør de stedfundne drøftelser og Din svarskrivelse af 19. juli 00.

Du kan naturligvis ytre Dig om den trufne beslutning og om denne skrivelse, der er tilsendt ... i kopi.

Afslutningsvis skal man på ny understrege, at Du ikke er eller har været bortvist fra Din stilling.”

Boligselskabets samtidige brev til kommunen er sålydende:

”Administrativ leder A var blandt de tjenestemænd, der i medfør af INI-omdannelsesforordningen, landstingsforordning nr. 12 af 28.10.93 om etablering af et boligselskab, der blev udlånt til Boligselskabet i medfør af forordningens § 11, jf. § 9.

Boligselskabet har truffet beslutning om, at man vil anmode kommunalbestyrelsen om at afskedige A som følge af samarbejdsvanskeligheder og fejl i udførelsen af arbejde/manglende duelighed, jf. tjenestemandsløvens § 30 og landstingslov om kommunalbestyrelser og bygdebestyrelser af 03.11.94 § 21 stk. 2 litra 2, hvorefter økonomiudvalget ansætter og afskediger kommunens personale.

Der henvises specifikt til den seneste korrespondance (der vedlægges i kopi) med A derunder Boligselskabets skrivelser af d.d., 29.06.00 m.fl., hvoraf fremgår, at den forvaltningsretlige procedure med hensyn til høringer og begrundelser er iagttaget i fornødent omfang og hvilke retsregler og beviser afskedigelsen støttes på.

Boligselskabet vil sætte pris på, at den påtænkte afskedigelse effektueres inden udgangen af juli med henblik på at undgå, at der påløber yderligere en månedsløn, men finder Kommunen at A bør høres på ny har Boligselskabet ingen bemærkninger hertil.

Jeg går ud fra, at Kommunen løbende kopiorienterer Boligselskabet om kommende tiltag i sagen.

Afslutningsvis skal meddeles, at A har henvendt sig til Ombudsmanden, fra hvem Boligselskabet har modtaget vedlagte henvendelser, der endnu ikke er besvaret.”

Kommunen skrev den 24. juli 2000 til A:

”K Kommune har fra A/S Boligselskabet INI, hvortil De er udlånt i henhold til Grønlands Hjemmestyres landstingsforordning nr. 12 af 28.10.93 om etablering af et boligselskab § 11, jf. § 9, modtaget anmodning om at foranledige Dem afskediget diskretionært i medfør af tjenestemandsløvens § 31.

Kommunen har modtaget kopi af Deres ansættelsesbrev, stillingsbeskrivelse samt korrespondance i sagen, derunder korrespondance vedrørende bil, bolig- og børnebidrag samt korrespondancen mellem Dem og Boligselskabet siden fritagelsen for tjeneste.

Boligselskabet har ved skrivelse af 20.07.00 meddelt, at man vil anmode K Kommune om, som ansættelses- og afskedigelsesmyndighed i henhold til landstingslov

nr. 5. af 14.05.90 om Grønlands Hjemmestyres og Kommunernes tjenestemænd i Grønland, at bringe Deres ansættelsesforhold til ophør.

På denne baggrund agter forvaltningen at indstille til økonomiudvalget, at dette på et møde, der afholdes den 17.08.00 beslutter at afskedige Dem i medfør af tjenestemandslovens § 30, således at endelig fratræden fra stillingen vil være udgangen af november måned 2000. Man vil indhente udtalelse fra den pensionsbevilligende myndighed, jf. tjenestemandslovens § 32, om Deres pensionsretlige stilling.

Årsagen til den påtænkte afskedigelse vil være de af boligselskabet anførte samarbejdsvanskeligheder, jf. Boligselskabets brev af 26.06.00 og i fejl i udførelsen af tjenesten, jf. samme skrivelse. Bevis for disse forhold vil kunne føres dels i form af vidnebevis og dels ved den med Dem udvekslede korrespondance, jf. skrivelser af 29.06.00. Kommunen har noteret sig, at De ikke har reageret på Boligselskabets opfordring til at lade Dem omlacere til anden eventuelt trinlavere beskæftigelse og, at De ikke har set Dem istand til evt. at tiltræde en stilling ved Boligselskabets Hovedkontor i Sisimiut.

Kommunen mener sig ikke forpligtet til at gennemføre en ny høringsrunde, idet dette må antages for gennemført i Boligselskabets regi, jf. sagsbehandlingslovens § 19, stk. 1.

Alligevel vil man anmode Dem om at fremføre Deres eventuelle bemærkninger til den påtænkte afskedigelse, og således at bemærkningerne hurtigst muligt og senest den 07.08.00 er Kommunen i hænde, således at økonomiudvalget får mulighed for at tage hensyn til, hvad De måtte have at fremføre.

Kopi af denne skrivelse er tilsendt Deres organisation ... med henblik på eventuel afgivelse af yderligere udtalelse. Kopi af skrivelserne til ... vedlægges."

Kommunen orienterede samtidig A's forhandlingsberettigede organisation om sagen, og anmodede i et samtidigt brev Finansstyrelsen om en udtalelse om A's pensionsretlige stilling.

A skrev den 1. august 2000 til kommunen:

"Kommunen har ved skrivelse af 24. juli 2000 meddelt mig, at Boligselskabet har anmodet Økonomiudvalget om at bringe mit ansættelsesforhold til ophør.

Kommunen anfører bl.a. i skrivelserne, at man anmoder mig om at fremføre eventuelle bemærkninger til den påtænkte afskedigelse. I den anledning, skal jeg anføre, at jeg selvfølgelig helst ønsker, at jeg kan komme tilbage til K Kommunen i passende stilling. Endvidere skal jeg tillade mig at fremføre, at jeg finder det af A/S Boligselskabet INI fremførte afskedigelsesgrundlag, utilstrækkeligt til, at Kommunen skal skride til en så drastisk handling som en afskedigelse af mig, som udlånt tjenestemand.

Jeg går, som en selvfølge, ud fra, at Boligselskabet har medsendt samtlige, de af mig, til selskabet, tilsendte redegørelser m.v. med relation til de, af Boligselskabet, fremførte belastende punkter, som, jfr. skrivelse nr. 002318 af 20.07.2000 til K Kommune, danner grundlag for den fremsendte anmodning, om af der skal indledes afskedigelsessag mod undertegnede.

Jeg skal i sagens anledning tillade mig at fremsende vedlagte kopier af ført korrespondance til Boligselskabet med relation til sagen som helhed."

Af økonomiudvalgets referat fra mødet den 17. august 2000 fremgår det:

"Sag nr. 00- 121 - J. nr. - Bilag nr. 3 Vedr. A.

Af bilagene fremgår det:

at A er ansat som tjenestemand ved K Kommune men udlånt til INI i forbindelse med overflytning af opgaver til INI, at INI ikke længere ønsker at anvende hans arbejdskraft ved filialkontoret i K.,

at A har været fritaget for tjeneste siden 13. marts i år,

at han er blevet tilbudt en anden stilling hos INI i Sisimiut, som han har sagt nej til,

at INI ønsker at han afskediges på grund af samarbejdsvanskeligheder samt en række andre forhold af arbejdsmæssig karakter,

at INI afholder alle omkostninger ved hans afskedigelse,

at det er K. Kommune, der skal foretage den formelle sagsbehandling.

Efter at der foretaget partshøring, jvf. bilaget, er der følgende muligheder for Økonomiudvalget:

1.Forslag til beslutning:

Efter aftale med INI og INIs sagfører ... er der udarbejdet en aftale om fratrædelsen. Forslaget fremgår af bilaget til sagen.

2.Forslag til beslutning:

A går til kommunal ansættelse på de vilkår, der var gældende ved hans overflytning til INI

3.Forslag til beslutning:

A afskediges med varsel på tre måneder til udgangen af november 2000.

Det sker med de begrundelser, der er fremført af INI i vedlagte bilag.

Sagen vedlægges en lang række bilag til belysning af sagen.

Beslutning: Økonomiudvalget besluttede at tiltræde fratrædelsesaftalen med henvisning til brevet af 21. juli fra INI.”

A blev herefter afskediget ved den ”fratrædelsesaftale”, som har givet mig anledning til at indlede denne undersøgelse.

”Aftalen” lyder i sin helhed således:

” FRATRÆDELSAFTALE

mellem

K Kommune

...

og

A/S Boligselskabet INI

...

og

Administrativ leder A

...

§1

Opsigelse

A, der har været ansat hos Kommunen siden den 1. oktober 1990, og som siden den 1. januar 1995 har været udlånt til Boligselskabet i medfør af § 11, jfr. § 9 i Landstingsforordning nr. 12 af 28. oktober 1993, er pr. udgangen af august 2000 op-sagt med 8 måneders varsel til fratrædelse pr. 30. april 2001 på de nedenfor anførte vilkår.

§2 Løn

A oppebærer i opsigelsesperioden sin nuværende aflønning lønramme 29, skala-trin 42, INI-løn pr. august 2000 inkl. alle løntillæg og inkl. eventuelle overenskomstmæssige reguleringer af lønnen, som måtte finde sted i opsigelsesperioden.

§3

Ferie

A pålægges at afholde sin tilgodehavende ferie optjent i 1999 og 2000 i opsigelsesperioden. Optjent feriegodtgørelse for optjeningsåret 2001 anvises og udbetales efter gældende regler.

§4

Ny beskæftigelse

A fritstilles i opsigelsesperioden.

Kommunen og Boligselskabet er indstillet på, at A disponerer frit med hensyn til at tiltræde anden beskæftigelse i opsigelsesperioden, herunder beskæftigelse som overenskomstansat eller tjenestemand i den offentlige forvaltning i Grønland eller i Danmark, dog med den virkning, at lønudbetaling fra Kommunen og/eller Boligselskabet ophører fra og med sådant nyt ansættelsestidspunkt.

§5

Tjenestebolig

A disponerer på sædvanlig vis indtil ... over den tjenestebolig, ..., som er stillet A til rådighed som led i tjenesten. A og hans familie skal fraflytte tjenesteboligen senest pr. ... I øvrigt under hidtil gældende vilkår for lejemålet.

§6

Bohaveflytning og fratrædelsesrejse

Hvis A flytter ... senest den 31. maj 2001 betaler Kommunen og/eller Boligselskabet omkostninger forbundet med bohaveflytningen til Danmark i henhold til de for tjenestemænd gældende regler samt omkostningerne forbundet med A's og hans husstands (i alt to personer) fratrædelsesrejse i henhold til de for tjenestemænd gældende regler.

Tilsvarende gælder, såfremt A vælger at flytte til ... inden for den nævnte periode.

Der betales dog kun omkostninger for en flytning (bohaveflytning og rejse), enten til Danmark eller til andet sted i Grønland, jfr. ovenfor.

§7

Feriefrirejse

A og hans familie bevarer retten til at afvikle sædvanlig feriefrirejse i år 2000 i henhold til de for tjenestemænd / [i henhold til ansættelseskontrakten] gældende regler.

Der optjenes ikke ret til yderligere feriefrirejse i 2000.

§8

Pensionsforhold

Efter udløbet af opsigelsesvarslet den 30. april 2001 overgår A til aktuel tjenestemandspension beregnet efter aktuel pensionsalder pr. 30. april 2001, jfr. dog § 4.

A optjener således sædvanlig pensionsalder indtil den 30. april 2001, jfr. dog § 4.

Nærværende aftale får først virkning, når den i henhold til Tjenestemandslovens § 32, stk. 3 omhandlede udtalelse uden indsigelser fra den pensionsbevilgende myndighed er modtaget. Såfremt den pensionsbevilgende myndighed gør indsigelser overfor nærværende aftale om A's tjenestemandspension, er parterne enige om straks at indlede forhandlinger med henblik på at tilvejebringe et nyt forhandlingsresultat, der i videst muligt omfang stiller parterne som om nærværende aftale var blevet indgået.

§9

Særlige forhold

Nærværende fratrædelsesaftale indgås til fuld og endelig afgørelse af ethvert krav mellem parterne. A og hans faglige organisation ... erklærer samtidig ved underskrivelsen på nærværende fratrædelsesaftale at den udtaleret der tilkommer A og hans faglige organisation i henhold til Sagsbehandlingsloven og Tjenestemandsløven anses for givet i forhandlingsforløbet. Der vil derfor ikke være yderligere udtaleret i forbindelse med sagens afgørelse, ligesom A og hans faglige organisation i enhver henseende erklærer, at alle forvaltningsretlige og tjenestemandretlige regler er overholdt i forbindelse med nærværende fratrædelsesaftale, og at man afstår fra at klage over eller sagsøge Kommunen eller Boligselskabet på grundlag af eventuelle påståede forvaltnings- eller tjenestemandretlige lovbrud. A tilbagekalder umiddelbart efter nærværende aftales underskrivelse den/de af ham indgivne klage/klager til Landstingets Ombudsmand.

Parterne bekræfter samtidig ved nærværende aftales indgåelse, at A har afleveret alt materiale tilhørende Kommunen og Boligselskabet.

§10 Underskrifter

Aftalen oprettes i tre enslydende eksemplarer.”

Jeg modtog den 5. oktober 2000 følgende brev fra kommunen:

”Af den samtale, som jeg den 3. august 2000 havde med retschefen fik jeg det klare indtryk, at vi blot skulle følge det råd, som retschefen foreslog – nemlig at indgå et frivilligt forlig. Derfor undrer det, at sagen nu skal tages op som en egendrift sag.

Vi har fulgt ...retschefens... anvisninger, og under de mange samtaler, jeg har haft med A om sagen, har det været lagt helt klart frem for ham, at alternativet var et tjenestemandsförhör.

Det blev derfor forelagt ham som et alternativ til et forlig. Han valgte selv forliget.”

Jeg skrev den 11. oktober 2000 til kommunen:

”Jeg har modtaget kommunens brev af 5. oktober 2000, som giver anledning til at bemærke følgende:

Jeg skal bekræfte, at jeg, som anført af kommunen, under min telefonsamtale med kommunaldirektøren den 3. august 2000 gav udtryk for, at kommunen, såfremt kommunen ikke ønskede at indlede en tjenstlig undersøgelse mod A, formentlig ville være henvist til at søge en forligsmæssig løsning med A.

Jeg tilkendegav i den forbindelse, at såfremt A tilbagekaldte sin klage til Ombudsmanden, ville Ombudsmanden afvise at foretage sig yderligere i klagesagen.

Det er sket ved Ombudsmandens brev af 25. september 2000.

Ombudsmandens beslutning om af egen drift at undersøge dele af sagen er ikke en beslutning om at undersøge kommunens skøn over afskedigelsesgrundlaget eller vilkårene i forbindelse med afskedigelsen af A.

Hvorvidt Ombudsmanden på et senere tidspunkt finder det nødvendigt særskilt at undersøge afskedigelsesgrundlaget efter ombudsmandsløvens § 6, stk. 5, vil navnlig afhænge af, om kommunens sagsmateriale peger i retning af, at væsentlige retlige interesser er krænket hos A.

Undersøgelsen er, som det også fremgår af Ombudsmandens brev af 25. september 2000 til kommunen, specifikt rettet mod § 9 i fratrædelsesaftalen, hvoraf det fremgår, at A og hans faglige organisation erklærer, at alle tjenestemandretlige og

forvaltningsretlige regler er overholdt, og at A tilbagekalder sin klage til Ombudsmanden.

Ombudsmanden undersøger således generelt, om en offentlig myndighed kan indgå aftaler med borgerne om de forhold, som klausulen anfører.

Undersøgelsen angår endvidere spørgsmålet, om kommunen har vejledt A korrekt om muligheden for gennemførelse af en disciplinær undersøgelse af sagen.

Jeg har telefonisk den 5. oktober 2000 orienteret advokat ... om ovenstående.

Jeg har i øvrigt meddelt advokat ..., at jeg finder det mest korrekt, at Embedets korrespondance med kommunen om sagen også fremover vil ske direkte med kommunen, men med kopiorientering af advokaten.”

Den 4. december 2000 bragte jeg sagen i erindring

Den 8. december 2000 genfremsendte jeg mine breve af 25. september og 11. oktober 2000, idet kommunen telefonisk havde oplyst over for mig, at disse breve var bortkommet.

Den 11. juli 2001 erindrede jeg igen om sagen, idet jeg samtidig tilkendegav, at jeg gik ud fra, at kommunen svarede inden for kortere tid.

Kommunen svarede mig i brev af 18. juli 2001, at jeg kunne forvente svar inden for kortere tid.

Den 25. september 2001 erindrede jeg telefonisk kommunaldirektøren om et svar i sagen.

I brev af 3. maj 2002 erindrede jeg på ny kommunen om svar i sagen, idet jeg samtidig gjorde opmærksom på, at jeg ville give Landstinget og Landsstyret meddelelse om forholdet, hvis kommunen fortsat ikke svarede.

Da jeg fortsat ikke modtog svar fra kommunen, gav jeg i breve af 19. august 2002 Landstinget og Landsstyret meddelelse om forholdet.

Den 18. november 2002 modtog jeg sagens akter fra kommunen.

Jeg skrev den 4. februar 2003 til kommunen:

”Den 25. september 2000 meddelte jeg kommunen, at Ombudsmanden af egen drift havde besluttet at undersøge retsgrundlaget for § 9 i den ”fratrædelsesaftale”, underskrevet af kommunen 21. august 2000, hvorved kommunen afskedigede A fra en tjenestemandstilling i kommunen. Jeg anmodede i den forbindelse kommunen om en udtalelse til undersøgelsen.

I brev af 11. oktober 2000 gentog jeg min anmodning.

Jeg erindrede kommunen om et svar i sagen ved breve af 4. december 2000 og 11. juli 2001. Jeg erindrede telefonisk kommunaldirektøren om et svar den 25. september 2001. Den 3. maj 2002 erindrede jeg igen kommunen om sagen. Den 19. august 2002 orienterede jeg Landstingets Lovudvalg og Landsstyret om, at kommunen fortsat ikke havde svaret, og at jeg derfor ikke kunne udføre mit hverv i forhold til kommunen. Jeg orienterede kommunen herom.

Den 18. november 2002 modtog jeg sagens akter fra kommunen.

Kommunen har imidlertid fortsat ikke gjort rede for på hvilket retsgrundlag, kommunen i forbindelse med A's afskedigelse har været berettiget til at træffe afgørelse om de forhold, som fremgår af ”fratrædelsesaftalens” § 9.

Jeg bemærker i tilknytning hertil, at Ombudsmanden anser selve fratrædelsesaftalen som en afgørelse i forvaltningsretlig forstand.

Jeg er i den forbindelse ikke enig med kommunen i den opfattelse, som kommunen har tilkendegivet i brev af 5. oktober 2000, nemlig at kommunen har kunnet

indgå et forlig som alternativ til at afskedige A uansøgt efter tjenestemandslovens regler.

Jeg henviser i den forbindelse til min telefonsamtale med kommunaldirektøren den 3. august 2000, hvori jeg gjorde opmærksom på, at et forlig i givet fald måtte angå sagens privatretlige elementer, nemlig fastsættelsen af erstatning eller kompensation for sagsbehandlingsfejl.

Jeg anmoder på denne baggrund kommunen om snarest at sende mig sin udtalelse til spørgsmålet om retsgrundlaget for "fratrædelsesaftalens" § 9, således at jeg kan afslutte min undersøgelse i sagen."

Jeg skrev herefter den 19. juni 2003 til kommunen:

"Jeg anmodede i brev af 4. februar 2003 kommunen om at snarest at sende mig sin udtalelse til spørgsmålet om retsgrundlaget for "fratrædelsesaftalens" § 9, således at jeg kan afslutte min undersøgelse.

Jeg har herefter ikke hørt fra kommunen.

Jeg erindrer hermed kommunen om et svar på min anmodning.

Jeg bemærker samtidig, at hvis jeg ikke har hørt fra kommunen inden for 4 uger fra i dag, vil jeg gå ud fra, at kommunen ikke kan oplyse noget retsgrundlag for den pågældende klausul i fratrædelsesaftalen."

Jeg modtog den 7. august 2003 følgende svar fra kommunen:

"Ved ansættelsesbrev af 24. august 1990 blev A med tiltrædelse den 1. oktober 1990 ansat som boligchef i K Kommune som tjenestemand på prøve.

Siden 1. januar 1995 var A udlånt til A/S Boligselskabet INI i medfør af § 11, jf. § 9 i landstingsforordning nr. 12 af 28. oktober 1993. I Boligselskabet INI var A administrativ leder for filialkontoret i K .

Som følge af samarbejdsvanskeligheder og uegnethed i tjenesten gennemførte A/S Boligselskabet INI en høringsrunde med A og hans tjenestemandorganisation ..., der førte til, at Boligselskabet INI anmodede K Kommune om at effektuere afskedigelse af tjenestemanden eller tilbagetage denne i kommunal tjeneste.

Forinden havde Boligselskabet INI tilbudt A alternativ beskæftigelse i Boligselskabet INI, hvilket denne havde afslået blandt andet fordi A ikke ønskede at forrette tjeneste i X-by.

I K Kommune var der ikke mulighed for at beskæftige A, hvorfor K Kommune på grundlag af den af Boligselskabet INI foretagne høring indledte afskedigelsessag mod A, idet Kommunen dog på ny åbnede mulighed for A og ... til at fremkomme med høringssvar til den påtænkte og begrundede afskedigelse.

I den forbindelse havde daværende kommunaldirektør ... drøftelser med A, hvorunder ..., jf. dennes skrivelse af 5. oktober 2000 til Landstingets Ombudsmand overfor A fremførte som et alternativt til en påtænkt diskretionær afskedigelse at der kunne afholdes "tjenestemandsførhør". A foretrak imidlertid, at sagen bragtes til afslutning på aftalte vilkår, hvilket førte til indgåelse af fratrædelsesaftale af august 2002 stort set på det grundlag; som A selv havde foreslået.

Landstingets Ombudsmand har i skrivelser af 25. september og 11. november 2000 underrettet kommunen om, at A havde trukket sin tidligere til ombudsmanden afgivne klage tilbage. Ombudsmanden besluttede imidlertid på grundlag af Ombudsmandslovens § 6, stk. 5 at foretage en egendriftsundersøgelse af fratrædelsesaftalens § 9, samt det forhold, at der ikke blev afholdt et "tjenestemandsførhør" i sagen.

Om tjenestemandshøret bemærkes, at A som mangeårigt ansat tjenestemand dels selv må antages at have været bekendt med reglerne om disciplinære undersøgelser, og dels at daværende kommunaldirektør, ... havde vejledt A om muligheden herfor. A foretrak imidlertid en fratrædelse på aftalevilkår, som stillede ham bedre end han ville have været stillet, såfremt en diskretionær afskedigelse på grundlag af samarbejdsvanskeligheder og manglende/utilstrækkelig duelighed i tjenesten havde dannet grundlag for afskedigelsen. Det skal tilføjes, at det ikke er opfattelsen fra kommunens side, at K Kommune var forpligtet til at gennemføre en disciplinær undersøgelse, hvorved bemærkes, at det efter kommunens opfattelse må bero på et skøn om samarbejdsvanskeligheder/og manglende duelighed indeholder sådanne elementer af disciplinær karakter, at disciplinær undersøgelse er obligatorisk. Omvendt ville kommunen naturligvis, jf. daværende kommunaldirektør ...'s skrivelse af 5. oktober ikke havde stillet sig hindrende i vejen for en disciplinær undersøgelse, såfremt A havde foretrukket dette.

Afskedigelsen af A skete ikke på disciplinært grundlag, det er heller ikke opfattelsen fra kommunens side, at der var grundlag for en afskedigelse på disciplinært grundlag, eller at en forhørsleder ville have fundet, at der var grundlag for afskedigelse på disciplinært grundlag. En disciplinær undersøgelse med eller uden sanktionering ville antagelig blot have medført en yderligere langsommeliggørelse af forløbet, samt antagelig yderligere negative oplevelse for A, der således også foretrak den aftalemæssige fratrædelse.

Vedrørende fratrædelsesaftalen § 9 og fratrædelsesaftalen bemærkes, at det antageligt er overordentligt almindeligt, at offentligt ansatte, herunder tjenestemænd, indgår fratrædelsesaftaler med offentlige arbejdsgivere. Der har efter kommunens opfattelse endvidere udviklet sig en standard, hvorunder det i sådanne fratrædelsesaftaler tilkendegives, at også offentligretlige regler, høring, begrundelse m.v. anses for overholdte. Dette hænger antagelig sammen med de meget betydelige krav, der rejses af offentlige ansatte mod deres arbejdsgivere med påstand om erstatning, godtgørelse og kompensation for usaglig afskedigelse og manglende og utilstrækkelige iagttagelse af forvaltningsretlige regler under et afskedigelsesforløb.

Kommunen anser, at sådanne aftaler fuldt gyldigt kan indgås, og at aftalen med A, der er tiltrådt af A's tjenestemandforening er fuldt ud bindende for A og hans organisation.

En aftale, således som den fremgik af § 9, er naturligvis ikke til hinder for at Landstingets Ombudsmand foretager undersøgelser og vurderer sagsforløbet.

Det er imidlertid klart, at formålet med en bestemmelse, som fratrædelsesaftalens § 9 blandt andet er at søge at undgå at anvende yderligere ressourcer på sagen, blandt andet i forhold til Landstingets Ombudsmand. Man erkender naturligvis imidlertid for kommunens side, at en sådan bestemmelse på ingen måde kan afskære Landstingets Ombudsmand fra at foretage egendrifsundersøgelse, og næppe heller afskære ombudsmanden fra at foretage undersøgelser på grundlag af fornyede klager fra den ansatte.

Det er imidlertid opfattelsen fra kommunens side, at A med tiltrædelse af § 9 gyldigt har givet afkald på at gøre gældende, at forvaltningsretlige og tjenestemandretlige regler er tilsidesat. A har således også givet afkald på foretagelse af disciplinær undersøgelse, hvis en sådan mulighed da i det hele taget bestod for A. Formålet med fratrædelsesaftalens § 9 er ligeledes at bringe sagen til endelig afslutning. Det er opfattelsen fra kommunens side, at A, såfremt han anlagde en retssag mod kommune med påstand om kompensation for tilsidesættelse af forvaltningsretlige regler antagelig ikke ville få medhold under en sådan sag. Det må forventes, at det af en domstol vil blive lagt til grund, at A, der som mangeårige ansat overord-

net tjenestemand var bekendt med reglerne, og bistået af sin fagkyndige organisation må antages netop gyldigt at kunne indgå en sådan aftale.

Afslutningsvis bemærkes, at fratrædelsesaftalen er indgået efter en ganske grundig og omfattende høringsrunde. A må således antages at være fuld bekendt med det grundlag, der ville have været for en diskretionært gennemført afskedigelse, såfremt fratrædelsesaftalen ikke var blevet gennemført. Ligeledes er en sådan aftale efter omstændighederne mere fordelagtig for den ansatte end en diskretionær afskedigelse eller en disciplinær undersøgelse, der kan udsætte den ansatte for unødigt lidelse, blandt andet som følge af pligterne til begrundelse o.s.v.

Man er fra kommunens side naturligvis til rådighed, såfremt Landstingets Ombudsmand måtte ønske yderligere oplysninger eller uddybninger af det anførte. Det beklages, at Ombudsmanden så sent modtager kommunes redegørelse.”

Jeg udtalte herefter:

”Min undersøgelse er rettet mod det forhold, at kommunen som kompetent myndighed til at afskedige A, jf. landstingslov nr. 5 af 14. maj 1990 om Grønlands Hjemmestyres og kommunernes tjenestemænd i Grønland (tjenestemandsløven) § 28, har indgået en aftale med A, og at denne aftale regulerer forhold, som er omfattet af særlige regler, jf. den ovenfor citerede § 9 i det dokument, som i sagen er benævnt ”fratrædelsesaftale”.

Jeg har valgt at inddele mine bemærkninger i følgende punkter:

1. Karakteren af afskedigelsen af A.

Afskedigelsen af A fremstår som gennemført i form af en aftale med A.

Det fremgår samtidig af sagen, at kommunen har vurderet, at sagen var tilstrækkeligt belyst til, at kommunen kunne gennemføre en diskretionær afskedigelse af A, og at kommunen bygger denne vurdering på de af A/S Boligselskabet INI tilvejebragte oplysninger, som blandt andet omfattede høringer, som henviste til tjenestemandsløven, og kommunens høring af A af 24. juli 2000.

Det fremgår konkret af sidst nævnte brev, at kommunen anser de af boligselskabet foretagne høringer som omfattet af sagsbehandlingsloven.

Herudover fremgår det af den aftaleklausul, som min undersøgelse er rettet mod, at alle tjenestemandsløvens og forvaltningsretlige regler er overholdt i forbindelse med aftalen.

Der er endelig tale om, at A ikke selv har søgt sin afsked.

Jeg må på denne baggrund anse fratrædelsesaftalen som resultatet af en sagsbehandling, som har taget udgangspunkt i de forvaltningsretlige regler, herunder tjenestemandsløven⁴.

4. Landstingslov nr. 5 af 14. maj 1990. Mine henvisninger til tjenestemandsløven i det følgende er henvisninger til denne landstingslov, som var gældende ved afskedigelsen af A.

Efter tjenestemandslovens § 28 afskediges tjenestemænd af de ansættende myndigheder. Efter sagsbehandlingslovens § 2 gælder sidstnævnte lov for behandlingen af sager, hvor der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed.

Det er således i tjenestemandsløven fastslået, at tjenestemænd afskediges ved en afgørelse truffet af ansættelsesmyndigheden, og det følger af sagsbehandlingslovens § 2, at de i denne lov fastsatte sagsbehandlingsregler skal overholdes i afgørelsessager.

Jeg finder derfor, at afskedigelsen af A, selvom den har fået form af en aftale, er udtryk for en forvaltningsretlig afgørelse, for hvilken sagsbehandlingsloven finder anvendelse.

Jeg bemærker generelt, at i det omfang, lovgiver har fastsat eller forudsat, at myndighedsudøvelsen sker i form af afgørelser, kan myndigheden ikke udøves gennem aftaler med borgerne⁵.

Dette hænger sammen med, at udøvelse af forvaltningsmyndighed skal have hjemmel i lov eller dermed sidestillet retskilde, og at forvaltningen har et selvstændigt ansvar for myndighedsudøvelsen.

Dette er ikke foreneligt med, at forvaltningens virksomhed legitimeres gennem aftaler med borgerne, idet privatretlige aftalers gensidige karakter tillægger borgere, som er part i en sådan aftale, medansvar for forvaltningsudøvelsen.

Et forhold, som er principielt forskelligt herfra er, at det antages, at forvaltningen i et (begrænset) omfang, og på et sagligt grundlag, kan fravige lovgivningen til fordel for borgerne.

Sådanne dispensationer vil oftest forudsætte, at sagens private part eller parter over for myndigheden tilkendegiver deres interesse i en sådan dispensation.

I tilfælde hvor myndigheden er indstillet på at dispensere i sammenhæng med, at myndigheden i øvrigt træffer en bebyrdende afgørelse, eller fastsætter et bebyrdende vilkår, således at afgørelsen fremstår som en helhed, der indeholder såvel begunstigende som bebyrdende elementer, er det særlig påkrævet, at afgørelsens adressat er indforstået med afgørelsen.

Dette frigør imidlertid ikke myndigheden fra ansvaret for, at afgørelsens bebyrdende elementer har fornøden hjemmel og, at afgørelsen i øvrigt er truffet i overensstemmelse med forvaltningsrettens almindelige regler.

Myndigheden kan derfor heller ikke med henvisning til, at den pågældende borger selv måtte være interesseret i en afgørelse som helhed (og langt mindre ud fra en udokumenteret formodning om, at afgørelsen samlet set vil være til fordel for borgeren) benytte en sådan afgørelses begunsti-

5. Jf. herved Poul Andersen, Dansk Forvaltningsret, 3. udgave, 1956, side 444, Hans Gammeltoft-Hansen m. fl., Forvaltningsret, 2. udgave 2002, side 222f.

gende elementer som grundlag for at erstatte afgørelsen af en aftale med borgeren, hvorved borgeren påtager sig et medansvar for afgørelsen.

2. Fratrædelsesaftalens § 9.

Fratrædelsesaftalens § 9 indeholder for det første følgende bestemmelse om sagsoplysningen.

”A og hans faglige organisation ... erklærer samtidig ved underskrivelsen på nærværende fratrædelsesaftale at den udtaleret der tilkommer A og hans faglige organisation i henhold til Sagsbehandlingsloven og Tjenestemandsløven anses for givet i forhandlingsforløbet. Der vil derfor ikke være yderligere udtaleret i forbindelse med sagens afgørelse.”

Tjenestemandsløvens § 32, stk. 1, er sålydende:

”Inden en tjenestemand afskediges uden ansøgning, skal der, bortset fra de i § 31 nævnte tilfælde, gives såvel vedkommende centralorganisation som tjenestemanden selv adgang til at udtale sig, medmindre forhør har været afholdt efter §§ 21 - 25.”

Tjenestemandsløvens § 21, stk. 1, er sålydende:

”En tjenestemand, der tjenstligt indberettes for en tjenesteforseelse eller et forhold, der kan medføre en kriminalretlig foranstaltning, skal have udleveret en fremstilling af sagens faktiske omstændigheder og have adgang til at afgive en skriftlig udtalelse om fremstillingen. Tjenestemanden skal samtidig gøres bekendt med, at der ikke er pligt til at udtale sig om fremstillingen.”

Sagsbehandlingsloven indeholder i § 19, stk. 1 og stk. 2, følgende regler om partshøring:

“§ 19. Kan en part i en sag ikke antages at være bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, må der ikke træffes afgørelse, før myndigheden har gjort parten bekendt med oplysningerne og givet denne lejlighed til at fremkomme med en udtalelse. Det gælder dog kun, hvis oplysningerne er til ugunst for den pågældende part og er af væsentlig betydning for sagens afgørelse. Myndigheden kan fastsætte en frist for afgivelsen af den nævnte udtalelse.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke, hvis

1) det efter oplysningerne karakter og sagens beskaffenhed må anses for ubetænkeligt at træffe afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag,

2) ...,

...

6) ...”

Herudover gælder der i sager om uansøgt afskedigelse af offentligt ansatte en videregående partshøringspligt end den, som følger af sagsbe-

handlingslovens § 19. I sådanne sager, skal der tillige partshøres over myndighedens opfattelse af sagens retlige forhold.

Efter det oven for citerede sagsforløb må jeg lægge til grund, at kommunen ikke, forinden den traf beslutning om at afskedige A tog stilling til, om afskedigelsesgrundlaget var en enkeltstående fejl (disciplinært afskedigelsesgrundlag) eller en samlet vurdering af A's egnethed i stillingen (diskretionært).

Det falder uden for rammerne af min undersøgelse at tage stilling til, om kommunen på det foreliggende grundlag har kunnet træffe afgørelse om at afskedige A diskretionært, eller om afholdelse af forhør efter tjenestemandenslovens §§ 21 - 25 har været påkrævet.

Jeg finder dog anledning til at bemærke, at kommunens oplysninger om, at A mundtligt er blevet stillet i udsigt, at han kunne forlange sagen behandlet efter tjenestemandenslovens regler om disciplinær forfølgning som alternativ til en diskretionær afskedigelse, ikke fratager afskedigelsen karakteren af en forvaltningsretlig afgørelse, jf. mine bemærkninger herom oven for, idet afskedigelsen er resultatet af en sagsbehandling, som kommunen har anset for omfattet af tjenestemandensloven og sagsbehandlingsloven.

Jeg bemærker yderligere, at afsked som disciplinær straf forudsætter afholdelse af tjenstligt forhør (hvis forholdet ikke er fastslået ved dom), jf. tjenestemandenslovens § 27, stk. 3. Ønsker forvaltningen at afskedige en tjenestemand som følge af tjenesteforseelser, kan forvaltningen således ikke frit vælge, om sagen skal behandles efter reglerne om diskretionære afskedigelser, eller om sagen skal behandles efter reglerne om disciplinærforfølgning.

Forvaltningens valg af procesform skal således hvile på en saglig vurdering af det mulige afskedigelsesgrundlag.

Det er derfor også uden afgørende betydning for forvaltningens valg af procesform, om den ansatte selv ønsker sagen behandlet efter reglerne om disciplinærforfølgning.

Der er kun pligt til at imødekomme en ansøgning om afholdelse af tjenstligt forhør i det tilfælde, at sagen er afgjort med ikendelse af disciplinær straf uden forudgående afholdelse af tjenstligt forhør, jf. tjenestemandenslovens § 25, stk. 4.

Jeg må samlet set finde det beklageligt, at kommunen ikke foretog en selvstændig vurdering af, om den valgte fremgangsmåde (uden afholdelse af tjenstligt forhør) var korrekt.

Det falder også uden for min undersøgelse at vurdere, hvorvidt de under sagen foretagne høringer og afgivne høringssvar er materielt fyldestgørende som grundlag for en afgørelse om at afskedige A.

Det påhviler forvaltningsmyndigheden at sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst til, at der kan træffes en afgørelse.

Det påhviler i øvrigt forvaltningsmyndigheden at sikre, at de retsfor- skrifter, som har karakter af retsgarantier for borgerne er overholdt, forin- den en sag afgøres.

Overholdelsen af forskriftsmæssige høringer kan derfor ikke konstateres, ligesom sagsoplysningen i øvrigt ikke kan begrænses, ved at en privat part over for myndigheden tilkendegiver, at sagen er tilstrækkelig oplyst.

Jeg er derfor af den opfattelse, at den senest citerede passus fra "fra- trædelsesaftalen" er uden betydning for spørgsmålet om retsvirkningerne af, at gældende høringsforskrifter eventuelt ikke har været overholdt (i til- strækkeligt omfang).

Da A, som anført, er afskediget ved en forvaltningsakt, er der samtidig tale om, at kommunen ved sin afgørelse har fastslået, at de obligatoriske høringsforskrifter er overholdt.

Dette giver mig herefter anledning til at bemærke:

Høringen af A er i det væsentlige foretaget af A/S Boligselskabet INI, nemlig i breve af 27. marts og 26. maj 2000.

Kommunen har i sit brev af 24. juli 2000 til A tilkendegivet:

"Kommunen mener sig ikke forpligtet til at gennemføre en ny høringsrunde, idet dette må antages for gennemført i Boligselskabets regi, jf. sagsbehandlingslovens § 19, stk. 1.

Alligevel vil man anmode Dem om at fremføre Deres eventuelle bemærkninger til den påtænkte afskedigelse, og således at bemærkningerne hurtigst muligt og senest den 07.08.00 er Kommunen i hænde, således at økonomiudvalget får mulighed for at tage hensyn til, hvad De måtte have at fremføre."

Tilkendegivelsen i kommunens brev om at kommunens høring af A ikke er pligtmæssig, kan forstås således, at A ikke har et retskrav på, at hans opfat- telse af kommunens afgørelsesgrundlag indgår i kommunens videre overve- jelser, således at kommunen er frit stillet med hensyn til, hvilken vægt, som kommunen vil lægge på A's eventuelle bemærkninger.

De oven for anførte høringsforskrifter er, som også nævnt oven for, ufravigelige. Dette indebærer, at kommunen er forpligtet til at forholde sig til nye eller ændrede oplysninger, som A måtte bidrage med.

Der er herudover tale om, at en partshøring skal have reel karakter af en partshøring, hvilket blandt andet vil sige, at høringen skal indeholde en op- fordring til parten til at varetage sine interesser, herunder eventuelt kom- mentere og korrigere beslutningsgrundlaget, som det foreligger.

En formulering, som angiver, at myndigheden ikke anser høringen for pligtmæssig, er uheldig og med til at svække værdien af partshøringen i sagsoplysningen, idet en sådan formulering kan give den hørte den opfat- telse, at sagen allerede er tilstrækkelig oplyst inden høringens gennem- førelse, og at det derfor ikke vil få betydning, at den hørte ønsker at kom- mentere eller korrigere beslutningsgrundlaget.

Jeg er herudover uenig med kommunen i, at de nødvendige høringer i den foreliggende sag er gennemført af A/S Boligselskabet INI.

Der er for det første tale om, at kommunen, som beskrevet oven for, i sager om uansøgt afskedigelse har pligt til at høre den ansatte om sagens retlige elementer.

Der har derfor foreligget en selvstændig høringspligt for kommunen i forhold til A/S Boligselskabet INIs indstilling til kommunen om at afskedige A.

Det er i øvrigt spørgsmålet, om de af A/S Boligselskabet INI gennemførte høringer har været tilstrækkelige til, at kommunen kunne undlade at høre A.

Jeg bemærker, at gennemførelse af høringer efter tjenestemandsløven og sagsbehandlingsloven er obligatorisk, og at udvidet høring på ulovbestemt grundlag er et led i tilvejebringelsen af et fyldestgørende afgørelsesgrundlag for den myndighed, som skal træffe afgørelse, om en offentligt ansat skal afskediges.

3. Kompetencen til at afskedige A ligger hos K Kommune.

Jeg finder det umiddelbart tvivlsomt, om høringerne foretaget af A/S Boligselskabet INI, har været fyldestgørende, idet boligselskabet i forhold til A ikke er personaleadministrativ myndighed.

Uanset at boligselskabet i sine høringer af A har henvist til forvaltningsrettens regler (herunder tjenestemandsløven), finder jeg, at kommunen, som kompetent myndighed til at afskedige A, burde have foretaget en selvstændig vurdering af, om partshøring (ud over høringen over boligselskabets indstilling til kommunen) kunne undlades, jf. sagsbehandlingslovens § 19, stk. 2.

Denne vurdering må nødvendigvis hvile på en vurdering af boligselskabets personaleadministrative opgaver, en gennemgang af boligselskabets høringer og af A's svar hertil og på de i øvrigt foreliggende oplysninger i sagen.

Kommunen har, som forvaltningsansvarlig myndighed, ikke været berettiget til at undlade partshøring af A alene fordi, boligselskabet havde gennemført høringer af A.

4. Aftalevilkåret om, at A afstår fra at sagsøge kommunen.

”Fratrædelsesaftalen” indeholder i § 9 følgende vilkår for afgørelsen:

”... man afstår fra at klage over eller sagsøge Kommunen eller Boligselskabet på grundlag af eventuelle påståede forvaltnings- eller tjenestemandretlige lovbrud.”

Det citerede fremstår således som en tilkendegivelse om, at A afstår fra at søge afskedigelsens berettigelse eller lovlighed prøvet ved domstolene.

Efter Grundlovens § 63, stk. 1, er domstolene berettigede til at påkende ethvert spørgsmål om forvaltningens grænser.

Det betyder, at domstolene, uanset A's tilkendegivelse om ikke at ville sagsøge kommunen eller boligselskabet, kan tage stilling til såvel lovligheden af afskedigelsen som sagens øvrige retlige elementer. Jeg finder med andre ord, at tilkendegivelsen fra A reelt er uden virkning.

Jeg finder det derfor uheldigt, at kommunen har ladet den citerede tilkendegivelse fra A indgå som et vilkår i den afgørelse, som kommunen traf om at afskedige A.

5. Kommunens vilkår om, at klagen til Ombudsmanden tilbagekaldes.

"Fratrædelsesaftalen" indeholder i § 9 følgende vilkår for afgørelsen:

"A tilbagekalder umiddelbart efter nærværende aftales underskrivelse den/de af ham indgivne klage/klager til Landstingets Ombudsmand."

Det citerede fremstår som en tilkendegivelse om, at A afstår fra at klage til Ombudsmanden.

Efter ombudsmandslovens § 6, stk. 1, kan enhver klage til ombudsmanden.

Efter ombudsmandslovens § 6, stk. 4, afgør ombudsmanden, om en klage giver tilstrækkelig anledning undersøgelse.

A's ret til at klage til Ombudsmanden, og Ombudsmandens afgørelse af, om klagen i givet fald skal behandles, følger således af ombudsmandsloven, og A's tilkendegivelse herom over for kommunen er derfor uden retsvirkning.

Jeg finder det derfor uheldigt, at kommunen har ladet den citerede tilkendegivelse fra A indgå som et vilkår i den afgørelse, som kommunen traf om at afskedige A.

6. Mine afsluttende bemærkninger.

Jeg har overvejet, om jeg burde henstille, at kommunen genbehandlede sagen som følge af de beskrevne sagsbehandlingsfejl.

Da spørgsmålet om afskedigelses berettigelse falder uden rammerne af min undersøgelse, og da afskedigelsesbeslutningen i øvrigt indeholder et begunstigende element i form af et længere afskedigelsesvarsel end det i tjenestemandens loven fastsatte minimumsvarsel på 3 måneder, finder jeg, at det må bero en vurdering, som i givet fald bør foretages af domstolene, om der påhviler kommunen yderligere pligter i forbindelse de begåede sagsbehandlingsfejl.

Jeg har derfor ikke fundet tilstrækkelig anledning til at henstille, at kommunen genoptager behandlingen af sagen.

Jeg har sendt A og A/S Boligselskabet INI kopi af denne udtalelse.

Jeg returnerer kommunens originale sagsakter med tak for lån.”

Højesteret afsagde den 16. november 2004 dom i en sag anlagt af en afskediget kommunal medarbejder mod den pågældende danske kommune. Retssagens tema var spørgsmålet om en offentlig ansættelsesmyndighed gyldigt kunne bringe ansættelsen af en medarbejder til ophør ved at indgå en fratrædelsesaftale med den pågældende.

Højesteret fandt, at en sådan aftale gyldigt kunne indgås, også på tjenestemandsområdet, og at afskedigelsen herefter ikke var omfattet af de forvaltningsretlige regler.

Dommen er formuleret generelt, og dens rækkevidde ud over det anførte fremstår umiddelbart som usikker.